

WYROK

Warszawa, dnia 6 października 2025 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca: Monika Kawa-Ogorzałek
Protokolant: Adam Skowroński

po rozpoznaniu na rozprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 18 sierpnia 2025 r. przez Odwołującego - wykonawcę Skamex S.A. z siedzibą w Łodzi w postępowaniu prowadzonym przez Zamawiającego - Szpital Specjalistyczny im. Ludwika Rydygiera w Krakowie sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie przy udziale uczestnika po stronie Zamawiającego - wykonawcy CX Projekty Medyczne sp. z o.o. z siedzibą w Balicach

orzeka:

1. oddala odwołanie,
2. kosztami postępowania obciąża Odwołującego i:
 - 2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15000 zł 00 gr (piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez Odwołującego tytułem wpisu od odwołania oraz kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez Zamawiającego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika;
 - 2.2. zasądza od Odwołującego na rzecz Zamawiającego kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) stanowiącą uzasadnione koszty strony poniesione z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika.

Na orzeczenie – w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia – przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:

UZASADNIENIE

Zamawiający - Szpital Specjalistyczny im. Ludwika Rydygiera w Krakowie sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie prowadzi na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2024r., poz. 1320 ze zm.; dalej: „Pzp”) postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego którego przedmiotem jest: „Dostarczanie wyrobów medycznych do urs wraz z najmem przetwornika obrazu do URS”.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 30 kwietnia 2025 r. w trybie przetargu nieograniczonego pod numerem 281283-2025.

W dniu 18 sierpnia 2025r. Odwołujący – wykonawca SKAMEX S.A. z siedzibą w Łodzi wniósł do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej odwołanie, w zakresie pakietu nr 1, w którym zarzucił Zamawiającemu naruszenie:

1) art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp, a także art. 224 ust. 6 Pzp, bowiem oferta CX Projekty Medyczne sp. z o.o. z siedzibą w Balicach (dalej: „Przystępujący”) zawiera rażąco niską cenę za wykonanie zamówienia, a wykonawca wezwany do udzielenia wyjaśnień ceny nie wykazał i nie udowodnił aby cena jaką zaoferował w postępowaniu nie była rażąco niska składając wyjaśnienia nieoparte na rozbiciu ceny na poszczególne elementy cenotwórcze, niepotwierdzone żadnymi dowodami, które mogłyby uzasadniać realność zaoferowanej ceny i możliwość wykonania w sposób należyty tego zamówienia przez Wykonawcę i jako taka oferta ta winna być odrzucona przez Zamawiającego.

2) art. 239 Pzp poprzez wybór tej oferty jako najkorzystniejszej w sytuacji, gdy oferta ta winna być odrzucona jako zawierająca rażąco niską cenę, co do której nie złożono wystarczających wyjaśnień oraz zaniechanie wyboru jako najkorzystniejszej oferty Odwołującego, która to oferta spełnia wszystkie wymagania Zamawiającego, nie podlega odrzuceniu i jako taka jest ofertą najkorzystniejszą zgodnie z ustalonymi w postępowaniu kryteriami oceny ofert.

3) art. 16 pkt 1 i 2 Pzp – poprzez prowadzenie postępowania w sposób sprzeczny z zasadami przejrzystości oraz uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców w związku z nieuprawnionym zaniechaniem odrzucenia oferty Przystępującego.

Odwołujący w oparciu o tak sformułowane wniósł o:

- 1) rozpoznanie merytoryczne odwołania i uwzględnienie odwołania w całości,
- 2) nakazanie Zamawiającemu unieważnienia czynności wyboru najkorzystniejszej oferty i powtórzenia czynności oceny ofert w zakresie pakietu 1
- 3) nakazanie Zamawiającemu odrzucenia oferty Przystępującego i wyboru oferty Odwołującego jako najkorzystniejszej w zakresie pakietu 1.

Uzasadniając zarzuty Odwołujący przedstawił stanowisko faktyczne i prawne w odniesieniu do sformułowanych zarzutów.

Przystępujący oraz Zamawiający wnieśli o oddalenie odwołania.

Po przeprowadzeniu rozprawy z udziałem Stron postępowania odwoławczego, na podstawie zebranego materiału w sprawie oraz oświadczeń i stanowisk Stron, Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje:

odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie Izba ustaliła, że nie została wypełniona żadna z przesłanek, o których stanowi art. 528 Pzp, skutkujących odrzuceniem odwołania.

Izba oceniła, że Odwołujący posiada interes w uzyskaniu zamówienia oraz możliwość poniesienia szkody w związku z ewentualnym naruszeniem przez Zamawiającego przepisów Pzp, czym wypełnił materialnoprawną przesłankę dopuszczalności odwołania, o której mowa w art. 505 ust. 1 Pzp.

Izba dopuściła do udziału w postępowaniu zgłaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego.

Przy rozpoznawaniu przedmiotowej sprawy Izba uwzględniła dokumentację postępowania o udzielenie zamówienia przekazaną przez Zamawiającego, w szczególności treść wezwania Zamawiającego z dnia 9 lipca 2025r. oraz złożone przez Przystępującego w dniu 14 lipca 2025r. wyjaśnienia.

Skład orzekający Izby wziął pod uwagę również stanowiska i oświadczenia Stron złożone ustnie do protokołu posiedzenia i rozprawy w dniu 2 października 2025 r.

Izba ustaliła:

Zamawiający pismem z dnia 9 lipca wezwał Przystępującego na podstawie art. 224 ust. 1 Pzp o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny.

Zamawiający wyjaśnił, że: „w celu ustalenia, czy oferta (lub ich istotne części składowe) zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia, Zamawiający zwraca się z prośbą o udzielenie wyjaśnień dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny, ponieważ oferta złożona przez Państwa wydaje się rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzi wątpliwości Zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z określonymi wymaganiami w SWZ i/lub wymaganiami wynikającymi z odrębnych przepisów, w szczególności jest niższa o 30% od wartości zamówienia i/lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert.

Jednocześnie informujemy, że na podstawie art. 224. ust. 6 ustawy Pzp, Zamawiający będzie zmuszony odrzucić ofertę Wykonawcy, który niełoży wyjaśnień w wyznaczonym terminie lub jeżeli dokonana ocena wyjaśnień wraz z dostarczonymi dowodami potwierdzi, że oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia.”.

Odpowiadając na powyższe wezwanie Przystępujący wyjaśnił: „oferowana przez nas cena została skalkulowana z należytą starannością, obejmuje wszystkie koszty związane z wykonaniem zamówienia, koszty zakupu, ryzyka kursowego, odprawy celnej, transportu, ubezpieczenia, podatku VAT, a także zysk.

Na podstawie naszego wieloletniego doświadczenia wynikającego z przystępowania do przetargów publicznych w innych szpitalach naszego kraju stwierdzamy, że oferowana przez nas cena nie odbiega w sposób rażący od cen pojawiających się w przetargach publicznych w ofertach innych wykonawców.

Przystępując do przetargu przy kalkulacji ceny dla Państwa miało wpływ wiele czynników, m.in.:

1. Wielkość zamówienia – zamówienie obejmuje dostawę 400 jednorazowych giętkich ureterenoskopów. Taka wielkość zamówienia pozwala nam na zastosowanie korzystniejszych warunków handlowych.

2. Koszty dostawy – adres dostawy asortymentu, tj. adres Zamawiającego jest w stosunkowo niedalekiej odległości od naszego magazynu zlokalizowanego w Balicach przy ulicy Przemysłowej 17 wynoszącej 23 kilometry, a to pozwala na optymalizację czasu przygotowania i realizacji zamówienia, a także na obniżenie kosztów dostawy, co przekłada się na możliwość zaoferowania niższej ceny jednostkowej.

3. Rabat handlowy - przygotowując się do przedłożenia Państwu oferty cenowej, ze względu na wielkość zamówienia uzyskaliśmy od producenta zaoferowanych ureterenoskopów rabat handlowy wynoszący ok. 24,5% od obowiązującego nas cennika, który załączamy do niniejszego pisma.

4. Wsparcie producenta - przy zawieranych umowach na dostawę ureterenoskopów otrzymujemy od producenta przetwornik obrazu za symboliczną kwotę 1,00 zł netto.

Spowodowało to, iż zaproponowaliśmy Państwu atrakcyjną ofertę cenową.

Jako dowód na powyższe przedstawiamy nasz cennik, w którym cena netto za jedną sztukę:

- ureterenoskopu o numerze katalogowym PU3033A przed uzyskaniem rabatem wynosi 1 884,00 zł netto,
- konsoli do ureterenoskopu PV220 wynosi 1,00 zł netto.

Wskazane powyższe ceny zostały ustalone zgodnie z prawem, na podstawie obiektywnych czynników bez naruszania zasad uczciwej konkurencji.”.

Izba zważyła:

Oczywistym jest, iż badanie ceny i ewentualne jej uznanie za rażąco niską musi być dokonywane w odniesieniu

do przedmiotu zamówienia. W niniejszej sprawie przedmiotem zamówienia jest dostawa 400 jednorazowych giętkich ureterenoskopów.

W ocenie Izby powyższe ustalenie ma decydujący wpływ na ocenę wyjaśnień złożonych Zamawiającemu przez Przystępującego, a w konsekwencji na rozstrzygnięcie Izby w niniejszej sprawie.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, że w kontekście omawianego zarzutu konieczne jest zdefiniowanie samego pojęcia rażąco niskiej ceny. Przede wszystkim wskazać tu należy na brzmienie przepisu art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp odnoszącego cenę do wartości przedmiotu zamówienia - ma to być "cena rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia". Tym samym, to realna, rynkowa wartość danego zamówienia jest punktem odniesienia dla oceny i ustalenia ceny tego typu. Cena rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia będzie ceną odbiegającą od jego rzeczywistej wartości, a różnica nie będzie uzasadniona obiektywnymi względami pozwalającymi danemu wykonawcy bez strat i finansowania wykonania zamówienia z innych źródeł niż wynagrodzenie umowne, zamówienie to wykonać. W orzecznictwie podkreśla się, że punktem odniesienia dla określenia rażąco niskiej ceny są przede wszystkim: wartość przedmiotu zamówienia, ceny innych ofert złożonych w postępowaniu oraz wiedza, doświadczenie życiowe i rozeznanie warunków rynkowych jakimi dysponują członkowie komisji przetargowej Zamawiającego (tak min. wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 9 kwietnia sygn. akt: IV Ca 1299/09). Reasumując, cena rażąco niska jest więc ceną nierealistyczną, nieadekwatną do zakresu i kosztów prac składających się na dany przedmiot zamówienia, zakładającą wykonanie zamówienia poniżej jego rzeczywistych kosztów i w takim sensie nie jest ceną rynkową, tzn. generalnie nie występuje na rynku, na którym ceny wyznaczone są m. in. poprzez ogólną sytuację gospodarczą panującą w danej branży i jej otoczeniu biznesowym, postęp technologiczno- organizacyjny oraz obecność i funkcjonowanie uczciwej konkurencji podmiotów racjonalnie na nim działających.

Izba oceniając złożone przez CX wyjaśnienia, uznała, iż były one wystarczające do oceny przez Zamawiającego, czy zaproponowana przez niego cena ofertowa jest ceną realną, umożliwiającą wykonanie zamówienia. W pierwszej kolejności wskazać należy, że jak już wyżej wskazano cenę oferty stanowi de facto tylko cena dostawy ureterenoskopów, a Przystępujący w ocenie Izby wykazał cenę jednostkową ww. asortymentu poprzez złożenie w tym zakresie dowodu, a jednocześnie oświadczył, o uzyskaniu rabatu od producenta na poziomie około 24,5%. Jednocześnie zwrócił uwagę na odległość siedziby od miejsca dostaw, co jak wskazał ma wpływ na optymalizację czasu przygotowania i realizacji zamówienia, a także na obniżenie kosztów dostawy, co przekłada się na możliwość zaoferowania niższej ceny jednostkowej. Głównym czynnikiem mającym również wpływ na możliwość obniżenia przez Przystępującego ceny dostawy ureterenoskopów był rozmiar zamówienia, co jak wskazał pozwoliło uzyskać znaczny rabat.

Zgodzić się należy z Odwołującym, że to na wykonawcy ciąży obowiązek udowodnienia, iż zaoferowana przez niego cena nie jest ceną realnie niską, co wynika z art. 537 Pzp, który przenosi ciężar dowodu w zakresie rażąco niskiej ceny na wykonawcę, który ją złożył jeśli jest stroną lub uczestnikiem postępowania odwoławczego lub zamawiającego, jeśli taki wykonawca nie uzyskał statusu uczestnika postępowania odwoławczego. Ww. przepis nie zwalnia jednak Odwołującego, który kwestionuje cenę oferty konkurenta z podnoszenia argumentacji w tym środków dowodowych, które powinny popierać stawiane zarzuty. Jest to o tyle istotne, że Przystępujący złożył dowód na okoliczność wykazania ceny oferowanego w postępowaniu przedmiotu zamówienia oraz jednocześnie wskazał na poszczególne uwarunkowania, które umożliwiły mu obniżenie ceny. Dowody te, zdaniem Izby były wystarczające do wykazania realności zaoferowanej ceny i adekwatne do treści wezwania. Z uwagi natomiast na fakt, że jak wyżej wskazano, wezwanie było ogólne, interpretować to należało jako przyznanie swobody wzywaniemu wykonawcy w zakresie składanych dowodów mających potwierdzić zasadność wyjaśnień. Odwołujący natomiast poza zakwestionowaniem prawidłowości czy też jakości złożonego dowodu, nie próbował tych dowodów czy wyjaśnień zakwestionować, chociażby zwracając się do producenta, czy dystrybutora oferowanego przez Przystępującego asortymentu z zapytaniem o udzielony Przystępującemu rabat. Odwołujący nie przedstawił w sprawie dowodów, które świadczyłyby w sposób pewny i kategorię o tym, że koszty zamówienia będą na takim poziomie, że nie będą mogły zostać pokryte z ceny oferty.

Wskazać jednak należy, że przepisy Pzp nie określają przykładowego katalogu dowodów, które wykonawca zobowiązany jest złożyć zamawiającemu w celu uzasadnienia racjonalności i rynkowej wyceny swojej oferty. Możliwe jest przedstawienie zatem każdego dowodu, który jest adekwatny do konkretnej sytuacji i stanowi potwierdzenie tego, co wykonawca dowodzi w swoich wyjaśnieniach. Tym samym, w okolicznościach konkretnej sprawy, za dowód potwierdzający rynkowość i realność zaoferowanej ceny mogą zostać uznane oświadczenia wykonawcy, byle pozwalały na uznanie, że zaoferowana cena jest ceną rynkową. W ocenie Izby zestawienie natomiast dowodu złożonego przez Przystępującego z wysokością zaoferowanego przez producenta rabatu pozwalała na ocenę realności zaoferowanej ceny. Oceny tej nie zmienia fakt, że wysokość rabatu wynikała z oświadczenia wykonawcy, które jak wyżej wskazano może stanowić dowód.

Tym samym Izba oddaliła zarzuty odwołania jako bezzasadne uznając, że Zamawiający w sposób rzetelny i prawidłowy dokonał oceny złożonych przez Przystępującego wyjaśnień.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do wyniku na podstawie art. 575 ustawy Pzp oraz w oparciu o przepisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r. poz. 2437).

Przewodnicząca: